

Kadernota Integrale Veiligheid 2015-2018

Kadernota Integrale Veiligheid 2015-2018

**‘Samen werken aan een veilig
Woudenberg’**

Ambtelijke opdrachtnemer:
Bestuurlijke opdrachtgever:

Kimm Hendriks, Beleidsmedewerker integrale veiligheid
Burgemeester Titia Crossen

Gemeente
Woudenberg

Voorwoord

Veiligheid

We willen een gemeente waarin mensen zich veilig, vertrouwd en met elkaar verbonden voelen. Een gemeente waarin wederzijds respect de norm is, waarin we elkaar geen overlast bezorgen en geweld een uitzondering is, net als diefstal, vernieling en andere vormen van criminaliteit. Gestreefd wordt naar een kleine gemeente met een dorpsgevoel. Een vertrouwde, veilige en fijne leefomgeving waar de burger veel inspraak heeft.

Deze passage geeft goed weer hoe breed het begrip veiligheid is. Net als gezondheid is veiligheid een behoefte die mensen pas echt voelen nadat zaken mis zijn gelopen. Neem je eigen huis waar je je beschermd voelt, veiligheid is vanzelfsprekend. Woninginbraak geeft daarom zo'n schok: criminelen respecteren die veilige plek niet. Dan zijn we ons scherp bewust dat behoefte aan veiligheid basaal is, een voorwaarde voor een rustig leven.

Voor de veiligheidsbeleving is het belangrijk dat mensen in een buurt elkaar beter leren kennen. Zo voelen nieuwe inwoners zich sneller thuis en ontstaat er meer sociale cohesie, onderlinge samenhang. Het meeste effectieve middel tegen woninginbraken blijkt de rechtstreekse melding bij de politie van een oplettende buurtbewoner. Die onderlinge samenhang is niet vanzelfsprekend. Hoog oplopende burenruzies laten steeds weer zien hoe moeilijk het is om gewoon contact met elkaar te leggen en vanuit die relatie ook ergernissen te benoemen. Herstelrecht speelt in op de interactie tussen omwonenden met als belangrijkste doel om mensen weer bij elkaar te brengen. Zij leren zelf hun conflict op te lossen en daarmee hun gevoel van veiligheid in eigen hand te nemen in plaats van te bellen naar politie of gemeente. De noodzaak van deze aanpak is in Woudenberg zeker aanwezig, bijvoorbeeld in de vorm van buurtbemiddeling.

Vaak wordt bij veiligheid eerst aan politie en justitie gedacht maar die inzet komt pas aan het eind. Eerst is iedereen zelf aan zet en vervolgens de gemeente bij de zorg voor een veilige woonomgeving. Met deze nota geeft het gemeentebestuur aan waar wij in Woudenberg de komende vier jaar op in willen zetten.

Burgemeester Titia Cnossen

Samenvatting

Door het opstellen en uitvoeren van de kadernota Integrale Veiligheid 2015-2018 wordt er invulling gegeven aan de aanpak van veiligheid, een brede en complexe problematiek. Samen met diverse partijen zoals de politie, het Openbaar Ministerie (OM), de woningcorporatie en de inwoners, zet de gemeente Woudenberg zich in om veiligheidsgevoelens en de leefbaarheid van de buurt te verbeteren.

In de kadernota staan de strategische kaders beschreven. Op landelijk niveau zijn op het gebied veiligheid diverse veranderingen doorgevoerd, zoals de invoering van de Nationale Politie, maar ook meer aandacht voor geweld tegen hulpverleners. De komende periode wordt er landelijk gewerkt aan het samenvoegen van de meldkamers. Daarnaast heeft de transitie binnen het sociaal domein een groot effect op het veiligheidsdomein. Binnen de regio Midden Nederland (regio's Gooi- en Vechtstreek, Flevoland en Utrecht) stelt het Bureau Regionale Veiligheidsstrategie (Bureau RVS) een regionale aanpak op, waarin de prioriteiten van de 41 gemeenten, politie en het OM worden verwerkt tot één regionale aanpak. Op lokaal niveau ligt het coalitieakkoord 'Samen Woudenberg, Samen leven' ten grondslag aan de kadernota integrale veiligheid.

Met deze kadernota worden belangrijke stappen gezet naar een verdere professionalisering van de organisatie van veiligheid. De gemeente gaat meer investeren in het vervullen van de regierol op het gebied van veiligheid. Dit heeft gevolgen voor de huidige wijze van samenwerking en versterkt de rol van de gemeente in het veiligheidsveld.

De gemeente Woudenberg heeft aan de hand van de veiligheidsanalyse (zie bijlagen) thema's benoemd als prioriteit, namelijk: verkeersveiligheid, toezicht en handhaving openbare ruimte, aanpak specifieke criminaliteitsfenomenen (woninginbraak en huiselijk geweld) en sociale veiligheid (herstelrecht). Deze thema's vallen onder de veiligheidsvelden "objectieve veiligheid" en "een veilige woon-en leefomgeving". Per prioriteit staat een beschrijving van het probleem en wat we willen bereiken. De wijze waarop wordt nader uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma integrale veiligheid 2015-2016 wat samen met alle belangrijke partners wordt opgesteld.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	4
Inleiding	6
Integrale veiligheid.....	6
Gemeentelijke organisatie	6
Leeswijzer	7
Kaders	8
Landelijk kader	8
Regionaal kader	8
Lokaal kader.....	8
Missie	9
Visie	9
Kritieke succesfactoren	9
Prioriteiten 2015-2018	11
Prioriteit 1: Verkeersveiligheid	11
Prioriteit 2: Toezicht en handhaving openbare ruimte	12
Prioriteit 3: Aanpak specifieke criminaliteitsfenomenen	13
Prioriteit 4: Sociale veiligheid.....	14
Organisatie	15
Strategische partners	15
Ringen van invloed	15
Flankerend beleid.....	16
Communicatie	18
Middelen	19

Inleiding

Integrale veiligheid

Bij integrale veiligheid gaat het om sociale veiligheid, de zogeheten subjectieve veiligheid, (menselijk handelen als oorzaak van onveiligheid) en objectieve veiligheid (fysieke oorzaken van onveiligheid, zoals objecten en ruimten). Het verhogen van de sociale veiligheid betekent het verminderen van overlast en criminaliteit en het verhogen van het veiligheidsgevoel van mensen. Het verbeteren van de objectieve veiligheid houdt in het verhogen van de brandveiligheid en verkeersveiligheid en het voorkomen en bestrijden van (natuur)rampen, de risico's van gevaarlijke stoffen en (griep)pandemieën.

Integraal wil ook zeggen dat het belang van veiligheid (tijdig) wordt ingebracht in keuzeprocessen binnen andere beleidsterreinen. Bijvoorbeeld bij een integrale aanpak van de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk wordt niet alleen rekening gehouden met het economische belang, maar ook met duurzaamheid en veiligheid. Daarbij gaat het om sociale veiligheid (bijvoorbeeld meer heterogene woningbouw waardoor het gedrag van mensen beïnvloed kan worden) en objectieve veiligheid (bijvoorbeeld brandrisico's verminderen). Integraal veiligheidsbeleid is bij uitstek een dynamisch en interactief proces dat nooit 'af' is: onder regie van de gemeente geven partijen gezamenlijk invulling aan de inhoud en de organisatie van het beleid. Het voeren van integraal veiligheidsbeleid vraagt voortdurend actie van vele actoren. Integraal veiligheidsbeleid is veeleer een manier van kijken, denken en werken van al degenen die hierbij direct of indirect betrokken zijn.

Veiligheidsketen

Goed veiligheidsbeleid kent twee belangrijke onderdelen, een inhoudelijk en een organisatorisch deel. Het inhoudelijke deel verwijst naar de noodzaak om balans te creëren tussen de vijf schakels binnen de veiligheidsketen, te weten pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Het onderscheid tussen deze verschillende fasen van de veiligheidsketen is van belang; over het algemeen geldt dat wanneer de inspanningen verder in de veiligheidsketen plaatsvinden, deze meer gericht zijn op de gevolgen dan op de oorzaken van het probleem.

Deze cyclus is als volgt:

- Pro-actie:** *Het structureel voorkomen van onveiligheid.*
- Preventie:** *Het voorkomen van directe oorzaken van onveiligheid en beperken van de gevolgen daarvan.*
- Preparatie:** *De daadwerkelijke voorbereiding op de bestrijding van mogelijke aantasting van de veiligheid.*
- Repressie:** *De bestrijding van onveiligheid en de hulpverlening in noodsituaties.*
- Nazorg:** *Alles wat nodig is om zo snel mogelijk terug te keren naar de 'normale' verhoudingen.*

Het organisatorisch deel verwijst naar de onmogelijkheid van de overheid om het alléén te doen. Gedeelde verantwoordelijkheid tussen de publieke sector, de private sector en de burgers zelf is noodzakelijk voor een goed integraal veiligheidsbeleid. Deze nota legt beide onderdelen vast en biedt daarmee overzicht en houvast voor alle betrokkenen. Ook maakt het mogelijk om de voortgang te bewaken en te evalueren.

Gemeentelijke organisatie

Met deze kadernota wordt de aanpak van onveiligheid verder geprofessionaliseerd. Hierbij is een verandering in de rol van de gemeente van groot belang. Vaak wordt gehoor gegeven aan het ad-hoc karakter die veiligheid met zich meeneemt. Ondanks dat dit in sommige casuïstiek noodzakelijk blijft, gaat hier een verandering in komen.

Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het Overheidsontwikkelmodel¹. Het beleidsveld wil zich in deze periode verder ontwikkelen naar een keten georiënteerd proces, oftewel het versterken van de regierol. Hierbij worden met derden/partners duidelijke afspraken gemaakt over het gezamenlijk realiseren van de beleidsdoelen. Er wordt gewerkt vanuit het win-win principe door een intensieve samenwerking en uitwisseling van kennis en capaciteit.

Gemeente als regisseur

Veiligheid heeft invloed op vele partijen en vele partijen zijn bezig met het verbeteren van de veiligheid. Om te voorkomen dat deze partijen langs elkaar heen werken, of juist elkaar in de weg zitten, is het belangrijk dat er een regisseur is die dit kan voorkomen. De gemeente is hier de aangewezen partij voor. Om als regisseur op te kunnen treden heeft de gemeente Woudenberg een aantal strategische uitgangspunten opgesteld. Deze uitgangspunten, ofwel kritieke succesfactoren, vormen het raamwerk voor deze kadernota met als doel alle partijen vanuit hetzelfde startpunt aan te kunnen sturen.

In de nota Integrale Veiligheid 2015-2018 worden de kaders met betrekking tot de aanpak vastgesteld. Deze kaders komen tot stand door het stellen van prioriteiten, het scheppen van randvoorwaarden en het beschikbaar stellen van financiën. Met het vaststellen van de kadernota, wordt invulling gegeven aan de kader stellende taak van de gemeenteraad. De kaders dienen als basis voor de tweejaarlijkse uitvoeringsplannen die door het college opgesteld worden. Deze uitvoeringsprogramma's worden de operationele uitwerking van de nota. Hierin worden de maatregelen en de uit te voeren projecten per prioriteit in detail beschreven.

Leeswijzer

In deze kadernota worden eerst de kaders aangegeven van waaruit de nota is opgesteld. Hierbij wordt een helder overzicht gegeven van de landelijke en regionale kaders die op het gebied van veiligheid zijn opgesteld.

In hoofdstuk 2 komen de missie, visie en uitgangspunten van de gemeente Woudenberg aan bod. Hoofdstuk 3 richt zich op de prioriteiten die gesteld worden voor 2015-2018. Op basis van de bekende cijfers wordt een veiligheidsbeeld zichtbaar en worden de doelen voor dit beleid duidelijk. De organisatie om deze doelen te bereiken zijn in hoofdstuk 4 beschreven. Hoofdstuk 5 en 6 richten zich op de communicatie en middelen die nodig zijn om het beschreven beleid te bereiken.

¹ Bestuursacademie Nederland, 2009

Kaders

Hoewel de regierol van een gemeente niet wettelijk is vastgelegd, biedt de Gemeentewet wel aanknopingspunten voor een burgemeester om regie te voeren. De Gemeentewet geeft aan dat de burgemeester belast is met de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Daarnaast is in deze wet ook de zorgplicht van de burgemeester op het gebied van de lokale veiligheid en direct de gezagspositie van de burgemeester geregeld. Als bestuursorgaan krijgt de burgemeester wel steeds meer wettelijke instrumenten die lokaal ingezet kunnen worden.

Landelijk kader

In het coalitieakkoord Rutte II is er meer nadruk komen te liggen op veiligheid. Veiligheid, stabiliteit en respect zijn één van de pijlers van dit akkoord. In het onderdeel bij Veiligheid en Justitie staat vermeld dat veiligheid een kerntaak is van de overheid. De speerpunten hierbij zijn:

- meer blauw op straat en meer capaciteit voor opsporing;
- lokale inbedding van de politie versterken;
- meer respect en veiligheid voor hulpverleners;
- meer aandacht en mogelijkheden voor het slachtoffer;
- meer aandacht voor aanpak georganiseerde criminaliteit door een goede onderlinge samenwerking.

Gesteld wordt dat een sociale samenleving een veilige samenleving is. Er is wel een tegenstrijdige tendens op te merken van schaalvergroting bij veiligheidspartners tegenover steeds verdergaande decentralisatie van taken naar de gemeente. Integrale veiligheid is een verantwoordelijkheid waarbij de gemeente in het kader van de regierol gebaat is bij korte lijnen. Veiligheidspartners als politie, brandweer en GGD hebben te maken met gebiedsvergroting waardoor lokaal "maatwerk" niet altijd binnen bereik ligt.

Regionaal kader

Gemeente Woudenberg valt, samen met 40 andere gemeenten, onder regio Midden-Nederland. Om de vele veiligheidsonderwerpen concrete invulling te geven, werken de betrokken partijen intensief samen.

Een aantal voorbeelden hiervan zijn het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Midden Nederland (RIEC MN), deze richt zich op het versterken van de bestuurlijke aanpak en het faciliteren van een geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit. Stichting Art. 1 Midden Nederland geeft mede namens de gemeenten Woudenberg uitvoering aan de wettelijke plicht voor het hebben van een anti-discriminatievoorziening. Daarnaast is de gemeente sinds 2008 aangesloten bij het Veiligheidshuis in regio Utrecht. Dit is een netwerksamenwerkingsverband met als doel versterking van samenwerking om overlast, huiselijk geweld en criminaliteit terug te dringen. Voor een betere samenwerking tussen de politie, het OM en de gemeente maakt de gemeente Woudenberg gebruik van verschillende documenten die vrijgegeven worden door het Bureau RVS. Voorbeelden hiervan zijn de viermaandelijke voortgangsrapportage, de veiligheidsstrategie Midden-Nederland en de integrale gebiedsscan waarbij de regionale ontwikkelingen en trends worden weergegeven.

Lokaal kader

Ook binnen de gemeente zelf zijn kaders opgesteld ten aanzien van veiligheid. In het coalitieprogramma 2014-2018 zijn de volgende leidende principes weergegeven:

- * De gemeente is betrouwbaar, open en initiatiefrijk. Dit laat zij dagelijks zien in haar gedrag, in haar dienstverlening aan en haar communicatie met Woudenbergers;
- * De gemeente maakt zich sterk voor een samenleving die kansen biedt aan iedereen en waarin iedereen mee kan doen. Hierbij is de grondgedachte: 'zorgen dat' in plaats van 'zorgen voor'. Het uitgangspunt is dat niemand buiten de boot mag vallen;
- * De gemeente spant zich, samen met de inwoners, in voor een groene, sociale en veilige woon- en leefomgeving, waarbij gezamenlijk gezocht wordt naar duurzame oplossingen;
- * Het gemeentebestuur hecht er waarde aan dat Woudenberg een financieel gezonde gemeente is. Het bestuur gaat daarom voor financiële duurzaamheid.

Op het gebied van veiligheid wordt in dit programma het volgende geschreven:

Veiligheid

Een leefbaar Woudenberg is een veilig Woudenberg en veiligheid creëer je samen. Respect en omzien naar elkaar is hiervoor de basis. Door het bevorderen van sociale betrokkenheid, het gebruik van burgernet en een goede inrichting van de woonomgeving, zal het gevoel van veiligheid worden vergroot. Hierbij is ook aandacht voor preventieve projecten om de waakzaamheid van inwoners en hun kennis van risico's te vergroten. Het streven is om de objectieve veiligheid en subjectieve veiligheidsbeleving te verbeteren.

Missie

De gemeente Woudenberg draagt de verantwoordelijkheid voor goede dienstverlening aan instellingen, bedrijven en inwoners. De gemeente is van en voor de burger. Door het stellen van kaders en het opstellen van beleid kan richting gegeven worden door één lokaal bestuur. Samen met de burger en de betrokken partijen zet de gemeente zich in voor een prettige leefomgeving waarin het belang van de burger centraal staat.

Het is de missie van de gemeente en haar partners om een integraal veiligheidsbeleid te ontwikkelen en deze tot uitvoering te brengen. Dit heeft als resultaat een zichtbare afname van criminaliteit in breedste zin, een verbetering van de veiligheidsbeleving en een verbetering van de leefbaarheid. De eigen kracht van de burger en/of ondernemer staat hierbij centraal.

Visie

De visie van de gemeente Woudenberg luidt:

We willen een gemeente waarin mensen zich veilig, vertrouwd en met elkaar verbonden voelen. Een gemeente waarin wederzijds respect de norm is, waarin we elkaar geen overlast bezorgen en geweld een uitzondering is, net als diefstal, vernieling en andere vormen van criminaliteit. Gestreefd wordt naar een kleine gemeente met een dorpsgevoel. Een vertrouwde, veilige en fijne leefomgeving waar de burger veel inspraak heeft.

Het ontwikkelen en het tot uitvoering brengen van de kadernota Integrale Veiligheid heeft als resultaat het bevorderen van de veiligheidsbeleving en de leefbaarheid in de omgeving. Gestreefd wordt naar een zichtbare afname van criminaliteit in de breedste zin. Dit kan alleen bereikt worden door een beroep te doen op de verantwoordelijkheid van de burger. De overheid treedt op wanneer nodig. Initiatief door burger, bedrijf en instelling wordt gestimuleerd.

Kritieke succesfactoren

Om de bovengenoemde missie en visie te bereiken, worden de volgende kritische succesfactoren binnen het veiligheidsdomein benoemd:

Regie op het integraal veiligheidsbeleid

Zoals eerder beschreven voert de gemeente de regie over het veiligheidsbeleid. De regie kan op verschillende manieren tot uiting komen: een sturende, coördinerende-, ondersteunende-, controlerende- of faciliterende rol.

Eigen verantwoordelijkheid

De burger draagt in bepaalde mate zelf de verantwoordelijkheid voor zijn of haar veiligheid en dat van een ander. Van hem of haar mag verwacht worden dat hij of zij een actieve bijdrage levert. Daarnaast zorgt een actieve bijdrage ervoor dat de zelfredzaamheid vergroot wordt en het veiligheidsgevoel wordt versterkt.

Er zijn een viertal vormen van burgerparticipatie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de mate waarin burgers autonomie hebben en bij welke activiteit van hen verwacht worden: meepraten of meedoen.

	Beperkte autonomie	Meer autonomie
(Mee)praten	'Ogen en Oren' <i>Bijvoorbeeld: Burgernet en project waaks</i>	Adviseurs of deelnemers <i>Bijvoorbeeld: Inspraak/ bezuinigingsdialoog/ toekomstig uitvoeringsproject</i>
(Mee)doen	Zelfredzaamheid <i>Bijvoorbeeld: Buurtouderproject/ buurtbemiddeling</i>	Zelfbeheer <i>Bijvoorbeeld: Inhuren particuliere beveiliging/ PKVW / voorkomen gevaarlijke verkeerssituaties</i>

Sterker staan door samenwerking/integrale aanpak

Het veiligheidsveld en de veiligheidsproblematiek zijn breed en complex. Goede afstemming en samenwerking met de verschillende veiligheidspartijen op lokaal- en regionaal niveau is daarom van belang. Met de veranderingen op landelijk- en regionaal niveau wordt er ook meer ruimte geboden om een integrale aanpak te hanteren.

Om een goed verloop van de aanpak mogelijk te maken moeten de kadernota Integrale Veiligheid en de tweejaarlijkse uitvoeringsplannen breed gedragen worden. Belangrijk hierbij is duidelijkheid creëren over taken en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen.

Preventief en repressief optreden

Het regeerakkoord van kabinet Rutte is duidelijk: een hardere aanpak is nodig om de beoogde doelstellingen te bereiken. Repressief optreden staat hierbij centraal, maar er zijn echter veel stappen te nemen om repressief optreden te voorkomen. Preventief optreden heeft veel voordelen en zorgt op langere termijn voor een toename van de veiligheidsgevoelens. Daarbij kunnen de kosten van repressief optreden zo verminderd worden.

Repressief optreden kan wanneer preventief optreden niet het gewenste effect bereikt. Een eenduidige aanpak is hierbij van belang. Daders van strafbare feiten moeten weten wat de (financiële) consequenties van hun acties zijn.

Het bovenstaande geeft weer dat zowel preventief als repressief optreden gewenst is. Van het volgende standpunt wordt daarom uitgegaan: preventie waar kan, repressie waar moet.

Prioriteiten 2015-2018

Om de prioriteiten voor 2015-2018 te bepalen is een veiligheidsanalyse opgesteld. De veiligheidsanalyse schetst een beeld van de veiligheidssituatie van de afgelopen vier jaar. De effecten van de gehanteerde aanpak worden hiermee zichtbaar. Voor de uitvoering van de veiligheidsanalyse is gebruik gemaakt van diverse informatiebronnen, waaronder de veiligheidsmonitor 2013, de meldingen uit het gemeentelijke registratiesysteem, de inzet van de BOA en de verkregen politiecijfers. Deze is terug te vinden in de bijlagen.

Bij het stellen van de prioriteiten wordt rekening gehouden met zowel de subjectieve veiligheid als de objectieve veiligheid. Door het oppakken van deze prioriteiten wordt de objectieve veiligheid direct beïnvloed en de subjectieve veiligheid indirect. Op basis van deze gegevens zijn de volgende prioriteiten aangewezen:

	Veiligheidsveld fysieke veiligheid	Veiligheidsveld veilige woon- en leefomgeving
Prioriteit 1	Verkeersveiligheid	
Prioriteit 2		Toezicht en handhaving in de openbare ruimte
Prioriteit 3		Specifieke criminaliteitsfenomenen (woninginbraken en huiselijk geweld)
Prioriteit 4		Sociale veiligheid (herstelrecht)

Prioriteit 1: Verkeersveiligheid

Voor de verkeersveiligheid komen twee aspecten naar voren die het gevoel van onveiligheid vergroten. Het gaat hierbij om parkeeroverlast en te hard rijden. Parkeeroverlast kenmerkt zich door het verkeerd parkeren van de auto of op onveilige punten de auto stil zetten. Voor het te hard rijden blijkt uit snelheidsmetingen dat het voornamelijk om de beleving van de bewoners gaat. De metingen constateren in 30 km zones namelijk niet uit dat er daadwerkelijk te hard gereden wordt. Voor beide aspecten is het kenmerkend dat het vooral de bewoners zelf of bezoekers van deze bewoners zijn die eventuele overtredingen maken. Alle wijken binnen de bebouwde kom zijn aangesteld als 30 km zone en volgens de richtlijnen hiervan ingericht.

Buurtproblemen: verkeersoverlast	% komt vaak voor (veiligheidsmonitor)			% meldingen toezicht en handhaving openbare ruimte			
	2009	2011	2013	2009	2011	2013	2014
Agressief verkeersgedrag	10	6	10	-	-	-	-
Te hard rijden	25	29	31	-	-	-	-
Parkeeroverlast	24	17	20	-	21	16	25

Wat willen we bereiken

We willen de subjectieve veiligheid van de buurt bevorderen. De subjectieve veiligheid heeft betrekking op de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen gevaar en ongewenste effecten van diverse aard. Een dreiging die uitgaat van vast te stellen zaken. Het doel van het prioriteren van verkeersveiligheid is om meer inzet te vragen van de partners ter bevordering van het veiligheidsgevoel.

Door met de partners, waaronder de bewoners, duidelijkheid te krijgen waar de problemen zich voordoen, wanneer en hoe vaak en hier op in te zetten, wordt zowel de objectieve als subjectieve verkeersonveiligheid aangepakt. Hiermee moet het mogelijk worden voor bewoners om elkaar aan te spreken op ongewenst gedrag, en de sociale cohesie te vergroten. De aanpak van verkeersonveiligheid is van positieve invloed op de totale leefbaarheid in de woonomgeving.

Buurtproblemen: verkeersoverlast	%Meldingen politie		% komt vaak voor (veiligheidsmonitor)		% meldingen BOA	
	2013	2018 (streef- waarde)	2013	2018 (streef- waarde)	2014	2018 (streef- waarde)
Agressief verkeersgedrag	-	-	10	7	-	-
Te hard rijden	-	-	31	25	-	-
Parkeeroverlast	-	-	20	15	25	15
Verkeersongevallen uitsluitend materiële schade	42	≤40	-	-	-	-
Verkeersongeval met letsel	16	≤15	-	-	-	-

Prioriteit 2: Toezicht en handhaving openbare ruimte

In de veiligheidsmonitor scoort het onderdeel hondenpoep, net als parkeeroverlast en te hard rijden, hoog in de lijst van ergernissen. Als inwoners steeds meer ergernissen ervaren kan dit hun gevoel van veiligheid aantasten. Ter voorkoming hiervan zijn een aantal regels opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening. Om deze regels te handhaven heeft de gemeente Woudenberg een BOA. De meldingen die worden gedaan bij de BOA reflecteren de toename van deze ergernissen ook.

Buurtproblemen op basis van de Veiligheidsmonitor	% komt vaak voor (veiligheidsmonitor)			% meldingen toezicht en handhaving openbare ruimte			
	2009	2011	2013	2011	2012	2013	2014
Parkeeroverlast	24	17	20	25	22	16	25
Hondenpoep	25	24	17	11	17	11	7
Gevonden en verloren voorwerpen (wettelijke plicht) *	-	-	-	2	7	9	8
Dumpen afval	17	13	9	4	5	6	5
Huisuitzettingen/ontruiming (wettelijke plicht) *	-	-	-	-	-	4	3
Sociale kwaliteit	22	16	15	25	21	20	24
Overige	12	30	39	33	28	34	29

Wat willen we bereiken?

We willen een prettige en veilige woon- en leefomgeving voor de burger realiseren door de buurtproblemen aan te pakken. Hierbij dienen de problemen aangepakt te worden die de grootste ergernis van de burger blijken te zijn. Een prettige en veilige woon- en leefomgeving kan de veiligheidsgevoelens van de burger doen toenemen.

Buurtproblemen op basis van de Veiligheidsmonitor	% komt vaak voor (veiligheids- monitor)	Streefwaarde % komt vaak voor (veiligheids- monitor)	% meldingen toezicht en handhaving openbare ruimte	Streefwaarde % meldingen toezicht en handhaving
	2013	2018	2014	2018
Parkeeroverlast	20	14	25	15
Hondenpoep	17	15	7	9
Gevonden en verloren voorwerpen (wettelijke plicht) *	-	-	8	7

Dumpen afval	9	7	5	4
Huisuitzettingen/ontruimingen (wettelijke plicht) *	-	-	3	-
Sociale kwaliteit	15	12	24	17
Overige	39	-	29	-

Prioriteit 3: Aanpak specifieke criminaliteitsfenomenen

Aanpak specifieke criminaliteitsfenomenen heeft meerdere onderdelen in zich. Niet alle facetten hebben een even grote impact op de veiligheidsbeleving. Binnen de gemeente Woudenberg hebben vooral woninginbraken en huiselijk geweld een prioritering gekregen voor deze kadernota.

Woninginbraak

Cijfermatig wordt onderscheid gemaakt tussen poging tot inbraak en geslaagde inbraak. Bij een poging tot zijn er wel sporen van braak te zien, maar is men niet daadwerkelijk het huis binnen getreden. Een geslaagde inbraak heeft ontvreemding van goederen uit het huis tot gevolg. Beide vormen kunnen het gevoel van onveiligheid vergroten en psychologisch vergaande gevolgen hebben voor het slachtoffer. Ook voor omwonenden kan dit een gevoel van onveiligheid veroorzaken. Hierbij komt de angst om "de volgende" te zijn naar voren. Voor de woninginbraken is er een stijging te zien in de pogingen tot inbraak en een kleine afname van de geslaagde inbraken.

	2012	2013	2014	Ontwikkeling t.o.v. 2013 gemeentelijk	Ontwikkeling 2014 t.o.v. 2013 regionaal
Woninginbraken	74	72	76	+6%	-20%
... waarvan pogingen	22	27	39	+44%	-22%
... waarvan geslaagd	52	45	37	-18%	-19%

Wat willen we bereiken?

We willen niet alleen het aantal daadwerkelijke woninginbraken verminderen, maar ook het aantal pogingen hiertoe. Hierbij houden we de nulmeting van 2012 aan.

Woninginbraak	Aantal	
	2014	2018 (streefwaarde)
Woninginbraken	76	50
... waarvan pogingen	39	30
... waarvan geslaagd	37	20

Huiselijk geweld

Het is om diverse redenen moeilijk om inzicht te krijgen in de exacte cijfers van huiselijk geweld. Er zijn wel veel initiatieven gestart met als doel kindermishandeling voorkomen, vroegtijdiger te stoppen en de negatieve gevolgen te verminderen.

Zoals: AMK en SHG zijn samengevoegd Veilig Thuis is opgericht, er wordt gewerkt aan een regiovisie in de regio Utrecht en daaruit komen drie speerpunten die het komende jaar extra aandacht krijgen. Dit stuk wordt binnenkort bestuurlijk vastgesteld.

Daarnaast de verplichte meldcode en een lid van het sociaal team komt van Bureau Jeugdzorg. Door monitoring van het sociaal team willen we ook meer inzicht krijgen in de problematiek en de ontwikkelingen daarin.

Wat willen we bereiken?

We willen de bereidheid tot het vroegtijdig signaleren en rapporteren bij zowel burger als professional vergroten. Het gaat hierbij om vermoedens en/of daadwerkelijk huiselijk geweld. Op deze manier komt er een beter en nauwkeuriger beeld van het daadwerkelijk aantal incidenten van huiselijk geweld, waardoor er met samenwerking beter op de problematiek ingesprongen kan worden. Ook wordt de hulpverlening zo beter op gang gebracht, waardoor het mogelijk is om meer gezinnen te helpen.

Huiselijk geweld	Aantal	
	2013	Streefwaarde 2018
Incidenten huiselijk geweld	22	19
Opgenomen aangiften huiselijk geweld	3	5
Verdachten aangehouden huiselijk geweld	2	5 ²
Slachtoffer geweldsdelict: huiselijk geweld	1	0 ³
Melding burger	0	≥ 1
Melding professional	1	≥ 1

Prioriteit 4: Sociale veiligheid

Onder de term sociale veiligheid wordt verstaan de bescherming of het zich beschermd voelen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt van de kant van menselijk handelen in de openbare ruimte. Kort gezegd, het veilig voelen en zijn van mensen, goederen en informatie.

Wat willen we bereiken?

We willen burgers betrekken bij de aanpak van de sociale kwaliteit in de eigen woon- en leefomgeving. Dit om de toename van de veiligheidsgevoelens, de sociale cohesie en de leefbaarheid in de buurt te realiseren. Wanneer burgers elkaar beter leren kennen, voelen zij zich sneller thuis bij de mensen in de buurt. Ook kan dit van positieve invloed zijn op de tevredenheid van de bevolkingsamenstelling in de buurt.

Buurtproblemen op basis van de veiligheidsmonitor	% komt vaak voor (veiligheidsmonitor)			% meldingen toezicht en handhaving openbare ruimte				Streefwaarde % komt vaak voor	Streefwaarde % meldingen toezicht en handhaving
	2009	2011	2013	2011	2012	2013	2014	2018	2018
Overlast van groepen jongeren	11	8	5	23	19	11	9	4	9
Zorgvraagstukken **	-	-	-	-	-	5	5	≤1	≤3
Geluidsoverlast ... omwonenden	4	2	4	2		4	9	1	1
... andere vormen	7	6	6				7	4	

² Cijfers Steunpunt Huiselijk Geweld

³ Slachtofferschap binnen de gemeente, veiligheidsmonitor 2013

Organisatie

De gemeente is regievoerder op het terrein van integrale veiligheid, en doet dat niet alleen. De klassieke partners zoals politie en justitie blijven onmisbaar en dit geldt ook voor de burgers en ondernemers. Door gezamenlijk een aanpak van veiligheidsvraagstukken te realiseren wordt de slagkracht vergroot en levert dat een winst op in zowel efficiency, kwaliteit en uniformiteit. Ook voor de partners en burgers is een eenduidige aanpak duidelijk en herkenbaar. Deze samenwerking kan in de toekomst verder uitgebreid worden en intensiever worden.

Strategische partners

Voor het veiligheidsbeleid wordt er gesproken over strategische partners. Dit zijn organisaties of personen die een positieve bijdragen kunnen en moeten leveren aan de ontwikkeling en uitvoering van het veiligheidsbeleid.

De strategische partners bij de veiligheidsaanpak zijn onder andere:

- afdelingen binnen de gemeente Woudenberg zelf;
- politie;
- Openbaar Ministerie;
- veiligheidshuis;
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC);
- Veiligheidsregio Utrecht;
- bureau Halt;
- welzijnsorganisaties;
- onderwijsinstellingen, zowel basisonderwijs als voortgezet onderwijs;
- ondernemersverenigingen;
- verenigingen voor dorpsbelang;
- betrokken burgers;
- overige maatschappelijke instellingen.

Ringen van invloed

De rol van een strategische partner kan verschillen. Dit is afhankelijk van het veiligheidsgebied dat behandeld wordt en de invloed die zij daarin hebben. Belangrijk uitgangspunt is weet wat er speelt en speel daarop in.

1. meebeslissen
2. meedoen
3. meedenken
4. meeweten

De formele rol

De 'taartpunten' verdelen de partijen naar hun rol/betrokkenheid bij het onderwerp:

- Beslissers: nemen formeel beslissingen over het onderwerp
- Gebruikers: gebruiken het resultaat of ondervinden de gevolgen van het onderwerp
- Uitvoerders: spelen een rol in de uitvoering van het beleid
- Toeleveranciers: stellen mensen, middelen of deskundigheid beschikbaar aan het onderwerp.

De betrokkenheid bij het onderwerp

De cirkels die de punten doorsnijden, geven de rol aan die de partijen in het traject spelen. Het middelpunt van de cirkels vormt het projectteam. De cirkels geven aan op welke 'afstand' de partijen van het onderwerp staan.

Het model onderscheidt vier cirkels rond het onderwerp:

- Meebeslissen: deze partijen hebben doorslaggevende invloed op het onderwerp of

in de uitvoering.

- Meewerkers: deze partijen werken mee aan het onderwerp, bijvoorbeeld door interviews af te nemen in de verkenningsfase.
- Meedenkers: deze partijen hebben een inhoudelijke inbreng. Zij geven bijvoorbeeld interviews in de verkenningsfase.
- Meeweters: deze partijen spelen geen actieve rol in het onderwerp, maar moeten wel op de hoogte worden gehouden. Dit kan bijvoorbeeld door een nieuwsbrief.

Flankerend beleid

Het onderwerp Veiligheid treft ook binnen de gemeente zelf diverse afdelingen. Ook is het gevoerde beleid door partners van belang voor het integrale veiligheidsbeleid. In een gezonde situatie beïnvloedt het beleid van de partners het veiligheidsbeleid en vice versa. De beleidsvelden die hierop van toepassing zijn noemen we het flankerende beleid. Een aantal belangrijke flankerende beleidsprocessen die het meest van belang en van invloed zijn op het veiligheidsbeleid worden hier onder benoemd.

Flankerende beleidsprocessen:

- (Preventief) Jeugdbeleid
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV)
- Horecabeleid
- Evenementenbeleid
- Verkeers- en vervoersbeleid
- Visie op het Sociaal Domein
- Lokaal Gezondheidsbeleid
- Onderwijsbeleid
- Transitie Jeugdzorg
- Volkshuisvestingsbeleid
- Economisch Beleid
- Milieubeleid
- WMO beleid
- Handhavingsbeleid
- Speelruimtebeleid
- Beleid van OM en Politie
- Beleid van de provincie
- Beleid van de Rijksoverheid
- Beleid van de Veiligheidsregio Utrecht

Van belang is om deze in het oog te houden bij het opstellen en uitvoeren van het integrale veiligheidsbeleid. Van andere (interne en externe) partners wordt verwacht dat deze bij het maken van beleid rekening houden met de implementatie van het integraal veiligheidsbeleid. Met betrekking tot de flankerende beleidsprocessen wordt in deze nota specifiek nog de transities binnen het sociaal domein genoemd.

Er is een direct verband tussen het veiligheidsdomein en het zorgdomein. De decentralisaties bieden gemeenten kansen en mogelijkheden om effectiever een verbinding te maken tussen het integraal veiligheidsbeleid en het lokale zorgbeleid (in het kader van de Jeugdwet en de WMO). Veel gemeenten werken – met het oog op de invoering van de nieuwe zorgtaken – vanuit de gedachte dat inwoners eerst zelf zorgen voor ondersteuning (zelf of met hulp van het eigen netwerk) en pas daarna bij gemeente of professional aankloppen. Dit heeft ook effect op de (aanpak van de) veiligheid.

De decentralisatie van de jeugdhulp kan niet los worden gezien van het veiligheidsbeleid. Thema's uit het veiligheidsdomein die direct raken aan het sociaal domein zijn: overlast gevende en criminele jeugdgroepen, overlast gevende multi-probleemgezinnen, huiselijk geweld en kindermishandeling, nazorg van ex-gedetineerden en psychisch kwetsbaren die overlast veroorzaken en een gevaar vormen voor zichzelf en hun omgeving. Vaak vraagt de aanpak van deze veiligheidsvraagstukken om een meersporenaanpak van straf en zorg, en niet alleen gericht op de jeugdige, maar ook op het gezin en de sociale omgeving. Vroegtijdig signaleren en ingrijpen is daarbij essentieel om overlast en criminaliteit te voorkomen. Hier liggen ook

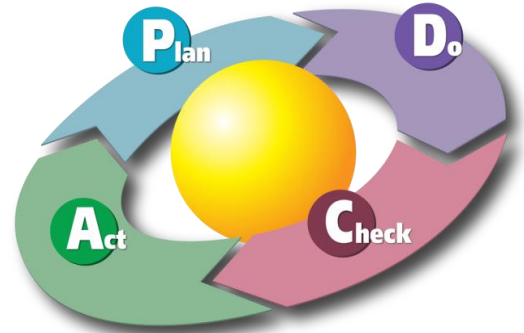
relaties voor langer zelfstandig thuis wonen door ouderen met bijvoorbeeld sociale en brandveiligheidsvraagstukken.

Cyclus

Op het gebied van veiligheid wordt er gebruik gemaakt van de cyclus van Deming: Plan-Do-Check-Act. De cirkel beschrijft vier activiteiten die op alle kwaliteitsverbeteringen van toepassing zijn. Het cyclische karakter garandeert dat de kwaliteitsverbetering continu onder de aandacht is. In een dergelijke cyclus worden de onderstaande activiteiten doorgelopen.

In het onderstaande is de Deming-cyclus toegepast op de kadernota Integrale Veiligheid:

1. Plan: plannen maken en doelstellingen formuleren (Kadernota Integrale Veiligheid 2015-2018)
2. Do: plannen uitvoeren en registreren (Uitvoeringsprogramma)
3. Check: uitkomsten plannen vergelijken en realisatie en deze bespreken ((tussen)evaluatie kadernota integrale veiligheid en uitvoeringsprogramma)
4. Act: Kadernota integrale veiligheid 2015-2018 en uitvoeringsprogramma's, etc.

Het vaststellen van deze kadernota is stap 1 in de nieuwe cyclus van Deming. De volgende stap is het opstellen van een Uitvoeringsprogramma. Zoals in deze nota te lezen is, is het bevorderen en vergroten van veiligheid een taak van velen. In deze nota staan de prioriteiten waar de gemeente Woudenberg de grootste inzet op wil plegen. In overleg met de benodigde partners moeten afspraken gemaakt worden wie hier op welke wijze een bijdrage aan gaat leveren. De gemeente heeft hier de regie op. Dit betekent: sturing op de selectie en aanpak van veiligheidsthema's, op samenwerking en nakoming van afspraken, op tussentijdse evaluaties en doorontwikkeling van de aanpak. Zoals al eerder is gezegd is de samenwerking tussen de lokale overheid en burgers, instellingen en bedrijven hierbij van cruciaal belang.

Communicatie

Het communicatiebeleid over veiligheid gaat in eerste instantie uit van (verhoging van) de veiligheidsbeleving van de inwoners van Woudenberg.

Inwoners:

- de beleving en verwachtingen van de inwoners gaan meer gelijk lopen met de feitelijke veiligheidssituatie;
- de inwoners zijn goed geïnformeerd over de veiligheidssituatie, de aanpak en de resultaten;
- de inwoners zijn betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van het veiligheidsbeleid, met name in hun leefomgeving (wijk, school, winkelgebied, uitgaansleven, bedrijven).

Gemeente:

- de gemeente is herkenbaar als helder communicerende overheid die zegt wat ze doet, doet wat ze belooft en haar inwoners daarover informeert.
- de uitvoering van het gemeentelijke communicatiebeleid is nauw afgestemd met de activiteiten van de veiligheidspartners, zoals o.a. de politie, opdat een samenhangende aanpak van veiligheidsproblemen zichtbaar wordt.

Veiligheidspartners

- de veiligheidspartners van de gemeente weten met welk doel, op welk moment en hoe de gemeente communicatie inzet, zodat hun eigen communicatie-instrumenten daarop kunnen worden afgestemd.

Middelen

Voor realisatie van de doelen van dit beleid wordt uitgegaan van de huidige financiële kaders. De onderwerpen die betrekking hebben op het integraal veiligheidsbeleid gaan dwars door de gemeentelijke organisatie heen. De financiën die benodigd zijn om beleid uit te voeren op onderwerpen die vakspecifiek zijn, zullen dan ook binnen de desbetreffende afdeling gevonden moeten worden. Indien er extra financiën benodigd zijn, wordt dit bij de raad gevraagd.

De financiële kaders voor veiligheid (exclusief crisisbeheersing) die van toepassing zijn, staan hieronder. In het uitvoeringsprogramma wordt per prioriteit en per (onderliggend) thema concreet aangegeven welke middelen op jaarbasis voor welke resultaten worden ingezet.

Huidige financiële kaders 2014 Integrale Veiligheid

Overige uitgaven (oudejaarsfeest)	€10.000
Personeelskosten Boa	€ 46.000
Onkosten Boa	€3.800
Project alcohol preventie Fris van Valley *	€3.000
Projecten/ subsidieverzoeken integrale veiligheid en Veiligheidsmonitor	€34.000
Bijdrage Veiligheidsregio Utrecht **	€ 662.000

* *Het project alcoholpreventie Fris van Valley staat tot en met 2015, evenals het begrote budget van €3000,-.*

** *Dit betreft de bijdrage voor het jaar 2015. Elk jaar wordt de financiële bijdrage voor het jaar erop opnieuw vastgesteld.*